

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Alueellinen jätehuoltolautakunta, § 55, 12.12.2024

Alueellinen jätehuoltolautakunta, § 47, 02.10.2024

§ 55

Jätehuollon palvelutaso vuoteen 2029

TRE:4302/11.02.04/2024

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 12.12.2024, § 55

Valmistelija / lisätiedot:

Toppila Anu

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltopäällikkö Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Toppila Anu, Jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus

Jätehuollon palvelutaso vuoteen 2029 hyväksytään liitteen 1 mukaisena.

Perustelut

Jätehuollon palvelutason valmistelu

Jätehuoltolautakunta käsitteli luonnosta jätehuollon palvelutasoksi vuoteen 2029 kokouksessaan 2.10.2024 (§ 47). Jätehuoltolautakunta päätti asettaa luonnoksen julkisesti nähtäville 9.10.-7.11.2024. Lisäksi kuntalaisille varattiin mahdollisuus jättää mielipiteitä jätehuollon palvelutasoluonnoksesta. Toimialueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, Pirkanmaan ELY-keskukselta sekä pakkausalan tuottajayhteisöiltä ja Suomen Pakkauskierätykseen RINKI Oy:ltä pyydettiin myös lausuntoja asiasta.

Jätehuollon palvelutasoluonnos oli julkisesti nähtävillä toimialueen kuntien ilmoitustauluilla julkisissa tietoverkoissa sekä alueellisen jätehuoltolautakunnan internetsivuilla. Asian vireilläolosta on tiedotettu julkisen kuulutuksen, paikallislehdissä julkaistun lehti-ilmoituksen ja tiedotteen avulla.

Jätehuollon palvelutasoluonnoksesta jätetyt lausunnot ja mielipiteet

Esityslistan valmistumiseen mennessä lausuntoja jätettiin yhteensä 19 kpl. Lausuntoja antoivat sekä kunnat että kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja Pirkanmaan ELY-keskus. Mielipiteitä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

jätettiin puolestaan neljä kappaletta. Mielenpitoja jättivät Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry sekä kolme yksityishenkilöä. Lausunnot ja mielenpiteet ovat liitteissä 2 ja 3.

Keskeiset lausunnoissa ja mielenpiteissä esille nostetut asiat ja niiden pohjalta tehdyt muutokset palvelutasoon

Monessa palautteessa jätehuollon yhteisen palvelutason laadintaa pidettiin yleisesti kannatettavana asiana ja luonnoksen katsottiin olevan lähtökohdiltaan hyvä. Sillä katsottiin myös olevan monia positiivisia vaikutuksia alueen jätehuollon palveluihin. Palautteissa kiiteltiin myös palvelutasoluonnoksen selkeyttä ja valmistelutyön aikana tehtyä yhteistyötä asiakkaiden, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Jätteiden kiinteistökohtaisen keräyksen osiot saivat kiitosta mm. siitä, että kiinteistökohtaista keräysaluetta laajennetaan. Positiivisena pidettiin myös suunniteltua viestinnän lisäämistä väliin jääneitä astietyhjennyksiä ja muita poikkeustilanteita koskien. Monessa palautteessa tuotiin kuitenkin muutostoiveena esille, että pyörällisten sekajäteastioiden säännöllinen pesupalvelu tulisi sisällyttää osaksi astian tyhjennyshintaa, jotta sekajäteastioiden aiheuttamia hygieniahaittoja voitaisiin vähentää. Palvelutasoon on lisätty maininta siitä, että sekajäteastioiden pesupalvelun sisällyttämistä sekajäteastian tyhjennyshintaan selvitetään, ja tulosten pohjalta asiaa arvioidaan jätetaksan kehitystyön yhteydessä. Asian selvittäminen ennen palvelutason päivittämistä on perusteltua, koska sekajäteastioita on käytössä noin 85 000 kpl, ja palvelun kustannusvaikutuksista ei ole tällä hetkellä vielä varmuutta.

Jätteiden aluekeräyksen osalta palvelutasoon määritellyt toimenpiteet aluejätepisteiden ylläpitoa ja siisteyttä sekä viestinnän lisäämistä koskien nähtiin erittäin tärkeinä. Tämä korostui etenkin kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten lausunnoissa. Toimenpiteiden katsottiin edesauttavan aluejätepisteiden siisteyttä ja vähentävän keräyspisteiden roskaantumista ja väärinkäytöksiä. Yksityishenkilöiden palautteissa nousi kuitenkin esille huoli aluejätepisteiden määrän vähentymisestä kiinteistökohtaisen keräyksen laajentuessa. Moni kunta pitikin erittäin tärkeänä palvelutasoon tehtyä kirjausta siitä, että sekajätteiden aluejätepisteverkoston suunnittelu tehdään muutoksen yhteydessä yhteistyössä kuntien kanssa. Positiivisena pidettiin myös sitä, että palvelutasossa sitoudutaan kehittämään haja-asutusalueiden palveluja, jotka parantavat jätteiden lajittelumahdollisuuksia. Monessa palautteessa tuotiinkin esille, että haja-asutusalueiden asukkaiden jätteiden lajittelupalveluita tulee parantaa nykytasosta.

Palvelutasoluonnoksessa esitettiin, että Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n ekopisteverkostoa täydentävät Pirkanmaan Jätehuollon ylläpitämät ekopisteet poistettaisiin käytöstä lukuunottamatta haja-asutusalueen aluekeräyspisteiden yhteydessä olevia pienmetallin ja lasipakkausten keräyspalveluita. Esitystä perusteltiin mm. sillä, että RINKI Oy:n järjestämä keräysverkosto on jo tiheä. Esitykseen suhtauduttiin kriittisesti erityisesti kaupunkiseudun kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

lausunnoissa, koska muutoksen katsottiin heikentävän jätteiden lajittelua tukevien palvelujen saatavuutta erityisesti pientaloilla. Lisäksi palautteessa tuotiin esille, että tuottajien ylläpitämä RINKI-ekopisteverkosto on parhaillaan muuttumassa, minkä takia pakkausjätteiden aluekeräysverkosto olisi syytä kartoittaa aluekohtaisesti ennen muutosten toteuttamista. Palautteen vuoksi palvelutasokirjauksia päivitettiin täydentävän ekopisteverkoston osalta. Alkuperäisestä kirjauksesta poiketen täydentäviä ekopisteitä ei esitetä ensimmäisessä vaiheessa poistettavaksi. Palvelutasoa muutettiin niin, että vuoteen 2027 mennessä arvioidaan Pirkanmaan Jätehuollon olemassa oleva täydentävä ekopisteverkosto. Arvioiden tuloksena päätetään, tarvitaanko ekopisteitä jatkossa, ja jos tarvitaan, kuinka paljon niitä pitäisi olla ja minkälaisin palveluin, jotta ne tukevat jätteiden lajittelua koko toimialueella.

Kuntien lausunnoissa annettiin eniten palautetta koskien suurikokoisten, laadullisesti tai määrällisesti poikkeuksellisten jätteiden vastaanottoverkostoa. Kunnat toivat esille huolensa liittyen kiinteiden jäteasemien säilyttämiseen ja kiertävän keräyksen kehittämiseen. Palautteissa ei esitetty suoranaisia muutostarpeita palvelutason sisältöön, mutta palautteissa korostui erilaiset toiveet, huomiot ja huolet liittyen jäteasemaverkoston kehittämiseen ja asiaa koskevaan päätöksentekoon. Jätehuoltoviranomainen on välittänyt jäteasemaverkostoa koskevat toiveet ja huolenaiheet Pirkanmaan Jätehuollolle tiedoksi ja toimenpiteitä varten. Palvelutason toteutumista on tarkoitus käydä läpi vuosittain kuntien kanssa pidettävissä jätehuollon kehittämispalaverissa. Lisäksi Pirkanmaan Jätehuolto sitoutuu pitämään kuntien kanssa erillisiä tapaamisia, kun esimerkiksi jäteasemaverkostoa koskevat toimenpiteet ovat ajankohtaisia.

Puutarhajätteen keräyksen järjestämiseksi aloitettava yhteistyö kuntien kanssa sai erittäin paljon kiitosta. Myös risunkeräyksen noutopalvelualueen laajentaminen aikaisemmasta nähtiin hyvänä. Toimenpiteet nähtiin tärkeiksi, koska niiden avulla pyritään vähentämään jätteiden luvatonta sijoittamista maastoon ja vieraslajien leviämistä. Palvelutasoon toivottiin kuitenkin lisättäväksi uusia palveluja liittyen vieraslajien vastaanottoon ja niitä koskevaan viestintään. Palvelutasoa on päivitetty näiden toimenpiteiden osalta.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta palvelutasossa esitetyt toimenpiteet hinnoittelun kehittämisestä saivat kiitosta. Palautteessa korostui, että lietteiden tyhjennysten hintataso on tärkeää pitää kohtuullisena ja asiakkaita tulisi ohjata hinnoittelun avulla säännölliseen tyhjennysrytmiin. Muutamissa palautteissa nykyistä tyhjennyshintaa pidettiin liian suurena. Myös mahdollisuutta lietesäiliön huoltopalvelun saamiseen pidettiin erittäin hyvänä. Tämän palvelun nähtiin vähentävän ympäristöhaittoja, koska jätevesijärjestelmien toimivuus riippuu järjestelmien oikea-aikaisesti tehdyistä huoltotoimenpiteistä. Kiinteistön haltijoille suunnattua viestintää lietepalveluista toivottiin edelleen tehostettavaksi. Palvelutasoon lisättiin palautteen pohjalta toimenpide kiinteistön haltijoille suunnatun viestinnän tehostamisesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Viranomaispalveluja koskien palautetta sai etenkin viranomaisyhteistyön tehostamista koskevat kirjaukset. Valvovien viranomaisten yhtenäisten käytänteiden luomista pidettiin erittäin kannatettavana. Yhteisten käytänteiden nähtiin vahvistavan jätelain mukaista valvontaa ja selkeyttävän viranomaisten toimintaa asukkaiden suuntaan.

Lisäksi palautteissa otettiin kantaa kunnan järjestämän jätehuollon hinnoitteluun. Hinnoittelua toivottiin edelleen kehitettäväksi siten, että maksut kannustaisivat aiempaa voimakkaammin jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Tämän vuoksi palvelutasoon lisättiin toimenpide hintaohjauksen edelleen vahvistamisesta jätetaksassa. Lisäksi palautteessa tuotiin esille, että palvelutason kehittäminen tulee tehdä kustannustehokkaasti, eivätkä muutokset saisi vaikuttaa liikaa jätehuollon kustannuksiin. Jättemaksujen tulisi myös jatkossa säilyä kilpailukykyisinä valtakunnan tasoon nähden. Nämä palautteet huomioidaan jätehuollon palvelutason toimeenpanon yhteydessä.

Palautteissa nousi esille myös muita yksittäisiä kehityskohteita jätehuollon palvelutasoon liittyen. Nämä liittyivät mm. Repsikka-palvelun hinnoittelun kehittämiseen, monilokerokeräyksen käyttöönoton selvittämiseen, lähikeräyksen edistämiseen, erilaisten jätehuollon laskureiden tarjoamiseen jätehuollon suunnittelun tueksi sekä jäteastioiden täyttymisen seurantaan liittyvän palvelun edelleen kehittämiseen.

Liitteessä 4 on esitetty vastineet palvelutasoluonnoksesta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin. Vastineista käy myös lausunto- ja mielipidekohtaisesti ilmi se, miten esille nostetut asiat on huomioitu lopullisessa palvelutasodokumentissa.

Jätehuollon palvelutasoa koskeva päätöksenteko, sen voimassaolo ja seuranta

Kuntien välisen jätehuollon yhteistoimintasopimuksen mukaan jätehuoltolautakunnan hallinnossa ja päätöksenteossa noudatetaan Tampereen kaupungin sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita. Tampereen kaupungin voimassa olevan, 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön mukaan lautakunta päättää oman tehtäväalueensa ohella mm. toimintaa ohjaavien strategisten asiakirjojen hyväksymisestä. Jätehuoltolautakunnan hyväksymisen jälkeen jätehuollon palvelutaso lähetetään kuntien toimivaltaisille tahoille tiedoksi.

Jätehuollon palvelutaso kattaa vuodet 2025–2029. Palvelutason käytännön toteuttamisesta vastaa pääasiassa Pirkanmaan Jätehuolto Oy. Viranomaispalvelujen osalta pääasiallinen vastuu on alueellisella jätehuoltolautakunnalla. Jätehuollon palvelutason toteutumista seurataan jätteyhtiön vuosittaisilla toimintasuunnitelmissa sekä kuntien kanssa pidettävissä jätehuollon kehittämispalaverissa.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Toimialueen kunnat, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset,
Pirkanmaan ELY-keskus, Jonna Wahlroos, Kirsi Nevala, Jani Suoniemi,
Kuulutus

Liitteet

- 1 Liite 1 Jätela 12.12.2024 Jätehuollon palvelutaso vuosille 2025-2029
- 2 Liite 2 Jätela 12.12.2024 Palvelutasoluonnoksesta jätetyt lausunnot
- 3 Liite 3 Jätela 12.12.2024 Palvelutasoluonnoksesta jätetyt mielipiteet
- 4 Liite 4 Jätela 12.12.2024 Vastineet palvelutasoluonnoksesta jätettyihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Alueellinen jätehuoltolautakunta, 02.10.2024, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:
Toppila Anu

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Toppila Anu, Jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus oli

Luonnos jätehuollon palvelutasoksi vuoteen 2029 asetetaan julkisesti nähtäville 9.10.-7.11.2024 toimialueen kuntien ilmoitustauluille julkiseen tietoverkkoon.

Kuntalaisille varataan mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta 7.11.2024 mennessä.

Toimialueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, Pirkanmaan ELY-keskukselta sekä pakkausalan tuottajayhteisöiltä ja Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:ltä pyydetään lausuntoa asiasta 7.11.2024 mennessä.

Perustelut

Asian taustaa

Jätehuollon palvelutaso on yhteinen tahtotila siitä, millaisin periaattein kunnan järjestämää jätehuoltoa toteutetaan tulevien vuosien aikana toimialueella. Toimialueeseen kuuluvat Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala (entisten Mouhijärven ja Suodenniemen osalta), Tampere, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi. Toiminta-alue muodostuu edellä mainittujen kuntien omistaman Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toiminta-alueesta.

Jätehuollon palvelutason määrittämisessä on kysymys siitä, millaisia jätehuoltopalveluita kuntalaisille ja kiinteistöille tarjotaan. Tavoitteena on määrittää, miten turvataan riittävä jätehuollon palvelutaso ja keräyspaikkojen kohtuullinen saavutettavuus sekä varmistetaan jätemaksujen kohtuullisuus lainsäädännön asettamat velvoitteet ja tavoitteet huomioon ottaen. Jätehuollon palvelutason määrittelyssä peruslähtökohtana on se, että yhdyskuntajätehuolto on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikkialla, kaikkina aikoina ja kaikissa oloissa.

Kunnan jätehuoltopalvelujen on täytettävä jätelain 34 §:n mukaiset laatuvaatimukset. Kunnan on jätehuollon järjestämisessä huolehdittava muun muassa siitä, että käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus ja riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen. Vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja on oltava riittävästi ja niiden on oltava vaivattomasti jätteen tuottajien saavutettavissa. Jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä on tiedotettava riittävästi ja riittävän usein.

Palvelutason määrittelyssä on huomioitu jätelainsäädännön asettamien velvoitteiden ja tavoitteiden lisäksi kuntien yhteinen jätestrategia, joka on laadittu yhteistyössä toimialueen kuntien, jätehuoltoviranomaisen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa. Lisäksi määrittelyssä on otettu huomioon jätehuollon ympäristövaikutukset sekä palveluiden kustannukset. Jätelain mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Uudet palvelut tai olemassa olevien palvelujen parantaminen edellyttää jätemaksutason nostamista: joko perusmaksun tai jätteen keräys- ja käsittelyhintojen korottamista. Nyt käsittelyssä olevan jätehuollon palvelutasoluonnoksen lähtökohtana on, että jätemaksut pysyisivät kokonaisuudessaan kohtuullisella tasolla myös tulevaisuudessa.

Jätehuollon palvelutaso määritellään ensimmäistä kertaa toimialueelle. Se koskee kunnan järjestämisvastuulle kuuluvia jätehuoltopalveluja eli asumisen jätehuoltoa sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuoltoa.

Jätehuollon palvelutasoluonnoksen valmistelu ja päätöksenteko

Jätehuollon palvelutason määrittelyyn ei ole lakisääteistä velvollisuutta, mutta Suomen Kuntaliitto on suositellut, että palvelutaso laaditaan yhdessä kuntatoimijoiden kesken. Palvelutason valmistelutyötä ovat koordinoineet alueellisen jätehuoltoviranomaisen ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n asiantuntijat.

Jätehuollon palvelutasoluonnosta on esitelty toimialueen kunnille yhteisissä jätehuollon kehittämispalavereissa elo-syyskuun aikana vuonna 2024. Kunnilla on ollut tuolloin mahdollisuus esittää palvelutasoluonnoksesta näkemyksiään ja antaa siitä palautetta. Palvelutasoluonnosta on myös käsitelty jätehuoltolautakunnan ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n hallituksen yhteisessä tapaamisessa syyskuulla 2024.

Kesällä 2024 kuntalaisille on ollut internetissä avoinna palautekanava, jolla kartoitettiin heidän näkemyksiään jätehuollon palveluiden kehittämisestä. Kyselyyn saatiin vastausaikana (5.6.-31.7.2024) 59

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

vastausta. Työssä on myös hyödynnetty Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toteuttamia aikaisempia asiakastytyväisyyskyselyiden tuloksia. Lisäksi työn aikana on toteutettu laajempi tutkimus alueen väestö- ja jätemääräennusteista vuoteen 2030, jonka tuloksia on hyödynnetty luonnoksen laadinnassa.

Kooste kuntien jätehuollon kehittämispalavereissa ja kuntalaiskyselyssä esille nousseista asioista on oheismateriaalina.

Kuntien näkemysten vahvistamiseksi kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille varataan vielä mahdollisuus lausua mielipiteensä jätehuollon palvelutasoluonnoksesta. Samoin Pirkanmaan ELY-keskusta sekä pakkausalan tuottajayhteisöjä ja Suomen pakkauskierrätys RINKI Oy:tä on perusteltua konsultoida luonnoksesta. Myös kuntalaisille varataan vielä uudelleen mahdollisuus mielipiteiden jättämiseen.

Mielipiteiden ja lausuntojen jälkeen asia tuodaan päätettäväksi jätehuoltolautakunnalle. Kuntien välisen jätehuollon yhteistoimintasopimuksen mukaan jätehuoltolautakunnan hallinnossa ja päätöksenteossa noudatetaan Tampereen kaupungin sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita. Tampereen kaupungin voimassa olevan, 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön mukaan lautakunta päättää oman tehtäväalueensa ohella mm. toimintaa ohjaavien strategisten asiakirjojen hyväksymisestä. Jätehuoltolautakunnan hyväksymisen jälkeen jätehuollon palvelutaso lähetetään kuntien toimivaltaisille tahoille tiedoksi.

Jätehuollon palvelutason sisältö ja sen keskeiset muutokset

Jätehuollon palvelutasossa (liite 1) on määritelty vähimmäistasot seuraaville Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n tarjoamille palveluille:

- Sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäinen jätteenkuljetus;
- Sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden aluekeräys;
- Suurikokoisten ja laadullisesti tai määrällisesti poikkeuksellisten jätteiden vastaanotto;
- Vaarallisten jätteiden vastaanotto;
- Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus ja vastaanotto;
- Puutarhajätteet;
- Jätteen synnyn ehkäisyyn liittyvät palvelut.

Lisäksi palvelutasossa käsitellään jätehuollon viranomaispalvelut.

Palvelutasokuvaukset on koottu taulukoihin. Taulukon ensimmäisessä sarakkeessa kuvataan se, millaisesta palvelusta on kyse. Toisessa sarakkeessa on kuvattu palvelun sisältö joko nykyisellä tasolla, joka jatkuu tai suunniteltuna, jollaiseksi palvelua kehitetään. Kolmannessa sarakkeessa on määritelty, missä vaiheessa palvelu toteutetaan asetetun tason mukaisesti vai toteutuuko palvelu jo tällä hetkellä kirjauksen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

mukaisena. Liitteessä 2 on esitetty palvelutasoluonnoksen muutosten vaikutusten arviointi kuntalaisille, ympäristöön, yrityksille ja jätehuollon kustannuksiin.

Sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtainen keräys

Sekajätteen kiinteistökohtaisen keräyksen kattavuuden palvelutason muutokset koskevat sekajätteen kiinteistökohtaisen keräysalueen laajentumista, mistä jätehuoltolautakunta on päättänyt 7.2.2024. Palvelutason parantamista koskevat kirjaukset vastaavat tätä päätöstä ja aikataulu vaaditun tason toteuttamiseksi on vuoden 2029 loppuun mennessä, jolloin viimeiset siirtymäajat muutoksen toteuttamiseksi päättyvät.

Asiakaspalautteissa kiinteistökohtaista jätteenkeräystä koskevana kehitystä vaativina seikkoina esille on noussut väliin jääneet jäteastian tyhjennykset ja viestinnän parantaminen poikkeustilanteissa. Tämän vuoksi palvelujen kehittämisessä sitoudutaan siihen, että jäteastioiden tyhjennysajankohdat ovat jatkossa selkeämmin eri osapuolten tiedossa. Jos jäteastian tyhjennys myöhästyy Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toiminnan takia, asiakkaalle maksetaan hyvitystä palvelun myöhästymisestä. Asiakasviestintää pyritään myös parantamaan siten, että jäteastian tyhjennyksen viivästyessä asiakkaalle ilmoitetaan tekstiviestitse korvaavan tyhjennyksen ajankohta. Myös hinnoittelua pyritään yksinkertaistamaan ja selkeyttämään tulevina vuosina, jotta jätetaksa olisi ymmärrettävämpi asiakkaille.

Asiakkaat ovat myös toivoneet joustavampia jäteastioiden tyhjennysvälejä, joten palvelutasossa sitoudutaan tarjoamaan monipuolisempia jäteastian tyhjennysvälejä jätehuoltomääräysten sallimissa puitteissa. Esimerkiksi keskustajaaman alueella paljon pyydetty 3 viikon sekajäteastian tyhjennysväli olisi jatkossa mahdollinen asiakkaille. Lisäksi jäteastioiden maksullisia pesupalveluja laajennetaan koko toimialueelle. Biojäteastioiden pesu kaksi kertaa vuodessa kuuluu jatkossakin biojäteastian tyhjennyshintaan.

Sekajätteen ja kierrätettävien jätteiden aluekeräys

Sekajätteen aluekeräysverkoston palvelutason kattavuuteen esitettävät muutokset johtuvat pääasiassa kiinteistökohtaisen keräysalueen laajenemisesta vuosina 2024–2029. Aluekeräysverkosto tulee vähenemään, kun kiinteistökohtainen keräysalue toimialueella laajenee, jotta päällekkäistä keräysverkostoa ei ylläpidetä. Muutokset olemassa olevaan aluekeräysverkostoon sitoudutaan tekemään yhteistyössä kuntien kanssa.

Sekä kuntalaispalautteissa että kuntien kanssa pidetyissä jätehuollon kehittämispalaverissa on säännöllisesti noussut esille aluekeräyspisteiden roskaantuminen, keräyspisteiden väärinkäytökset ja pisteiden riittävä astiakapasiteetti. Tämän vuoksi aluekeräyspisteiden yhtenäiseen ilmeeseen ja pisteiden siisteyteen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevina vuosina. Aluekeräyspisteiden roskaantumisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

ehkäisemiseksi laaditaan toimintasuunnitelma asianmukaisen siisteystason ylläpitämiseksi sekä yhteiset toimintaohjeet keräyspisteiden väärinkäyttötilanteita varten. Toimenpiteiden riittävyyttä seurataan vuosittain, jotta aluekeräyspisteiden siisteyteen pystytään panostamaan aiempaa enemmän.

Kierrätettäviä jätteitä (pienmetalli sekä kartonki-, lasi- ja muovipakkaukset) kerätään aluekeräyksenä ekopisteissä. Suurin osa ekopisteistä kuuluu Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:lle, joka järjestää pakkausjätteiden keräysverkoston ns. pakkausjäteasetuksen mukaisesti, tehden ratkaisut omien ekopisteidensä sijoituspaikoista ja rakenteista. Tällä palvelutasodokumentilla ei voida ottaa kantaa RINKI Oy:n ekopisteverkoston laajuuteen tai pisteiden sijoitukseen. RINKI Oy:llä on toimialueella tällä hetkellä noin 115 ekopistettä, joista jokaisella keräyspisteellä tarjotaan tällä hetkellä kaikkien pakkausjätteiden lajittelumahdollisuus.

Pirkanmaan Jätehuolto on täydentänyt RINKI Oy:n verkostoa omilla ekopisteillään, joita on tällä hetkellä 49 kpl. Nämä pisteet sijaitsevat Tampereella (25 kpl), Lempäälässä (5 kpl), Pirkkalassa (5 kpl), Ylöjärvellä (3 kpl), Parkanossa (2 kpl), Mänttä-Vilppulassa (2 kpl), Nokialla (2 kpl) sekä yhdet pisteet Hämeenkyrössä, Ikaalisissa, Ruovedellä, Kangasalla ja Sastamalassa. Lisäksi joidenkin sekajätteen aluekeräyspisteiden yhteyteen haja-asutusalueella on järjestetty pienmetallin ja lasipakkausten keräys. Palvelutaso on kuitenkin ollut alueittain vaihteleva, eikä täydentävän keräyksen sijoittelu tai niillä tarjottavat palvelut ole olleet yhdenmukaisia.

Palvelutasoluonnoksessa esitetään, että Pirkanmaan Jätehuollon järjestämä täydentävä ekopisteverkosto lopetettaisiin lukuunottamatta haja-asutusalueen aluekeräyspisteiden yhteydessä olevia pienmetallin ja lasipakkausten keräyspalveluita. Tämä johtuu siitä, että Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n järjestämä keräysverkosto on jo tiheä ja jokaisesta kunnasta löytyy tällä hetkellä vähintään yksi ja useimmiten useampia RINKI Oy:n järjestämiä ekopisteitä kaikille pakkausjätteille. Pirkanmaan Jätehuollon täydentävät ekopisteet ovat sijainneet pääasiassa Tampereen keskustaajamassa, jossa on jo entuudestaan paljon kiinteistökohtaista pakkausjätteiden keräystä ja toisaalta myös RINKI Oy:n verkosto on sijainnut lähellä näitä täydentäviä keräyspisteitä. Edellä mainitut seikat puoltaisivat päällekkäisen keräysverkoston poistamista.

Toisaalta kattavat, helposti saavutettavat kierrätysmahdollisuudet myös haja-asutusalueilla on ollut keskeisin palveluverkostoa koskeva kehitystoive sekä kunnilta että kuntalaisilta. Tämän vuoksi palvelutasoluonnokseen on kirjattu, että toimialueella tullaan selvittämään, mitä jätelajeja aluekeräyspisteillä tulevaisuudessa kerätään nykyisen lasipakkausten ja pienmetallin keräyksen lisäksi. Lisäksi palvelutasossa sitoudutaan kehittämään palveluja, jotka parantavat jätteiden lajittelua ja kierrätysastetta haja-asutusalueella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Poistotekstiilin keräyksen palvelutaso esitetään pidettäväksi nykytasolla. Sitä kerätään tällä hetkellä kiertävällä Repe, Romu & Riepu-keräyksellä sekä Tampereen kaupunkiseudulla sijaitsevista kauppakeskusten keräyspisteissä. Kuntalaiset ovat toivoneet poistotekstiilin keräyksen laajentamista, mutta keräyksen järjestäminen on siirtymässä tekstiilin tuottajien ja maahantuojien vastuulle, minkä vuoksi keräysverkoston laajentaminen ei ole taloudelliselta näkökulmalta järkevää.

Suurikokoiset ja laadullisesti tai määrällisesti poikkeukselliset jätteet

Suurikokoisia ja laadullisesti tai määrällisesti poikkeuksellisia jätteitä kerätään jätekeskuksissa, jäteasemilla, kiertävällä keräyksellä, noutopalveluna ja erilaisten kampanjoiden yhteydessä. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromut (SER), isokokoiset jätteet kuten huonekalut, renkaat sekä rakennus- ja purkujätteet, jotka eivät kuulu kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi jäteastioihin tai alueellisiin keräyspisteisiin. Toimialueella on tällä hetkellä 2 jätekeskusta sekä 20 kiinteää jäteasemaa. Lisäksi alueella tarjotaan kiertävää Repe, Romu & Riepu-keräystä sekä Repsikka-noutopalvelua.

Jäteasemaverkoston palvelutaso on tulevan palvelutasokauden yksi keskeisimmistä kehittämistä vaativista palvelukokonaisuuksista. Monet kunnat toivovat Pirkanmaan Jätehuolloilta investointeja uuteen jäteasemaan, minkä lisäksi kuntalaiset toivovat erityisesti laajempia aukioloaikoja jäteasemille. Nykyisen jäteasemaverkoston haasteena on kuitenkin maankäytölliset asiat. Monella jäteasemalla on ahtaat tilat asioida, minkä takia raskaiden ajoneuvojen liikennöinti alueella on hankalaa. Tilan puutteen vuoksi lajittelumahdollisuuksien lisäämiseen ei myöskään ole tilaa, eikä aukioloaikojen laajentaminen ole teknisesti tai taloudellisesti mahdollista. Monilla pienillä jäteasemilla asiakas- ja jätemäärät ovat alhaisia ja trendi on myös näiden suhteen laskeva.

Jokaista kiinteää jäteasemaa ei ole kustannusten vuoksi mahdollista korvata uudella, lähialueelle rakennettavalla kiinteällä jäteasemalla. Tämän vuoksi jäteasemien vastaanottoverkoston palvelutason esitetään jatkossa koostuvan kiinteistä jäteasemista sekä niitä täydentävästä kiertävästä keräyksestä. Näistä on tarkoitus muodostaa saavutettava, kustannustehokas ja laadukas kokonaisuus. Asiakkaalla tulee jatkossa olla korkeintaan 30 minuutin ajomatka lähimmälle palvelupisteelle. Nykyistä kiinteiden jäteasemien vastaanottoverkostoa tulaisiin palvelutasoluonnoksen mukaan muuttamaan siten, että jos kiertävä keräys tavoittaa kunnassa enemmän asiakkaita ja sen avulla kerätään enemmän jätteitä kuin nykyisellä kiinteällä jäteasemalla, sillä korvattaisiin pysyvä jäteasema.

Palvelutasoluonnoksessa myös esitetään, että kiinteiden jäteasemien aukioloajat yhtenäistettäisiin kävijämääriltään samankokoisilla jäteasemilla ja jätekeskuksissa. Keskustaaajamassa (Tampere, Lempäälä, Nokia, Kangasala, Ylöjärvi, Pirkkala) sijaitseviin jäteasemiin tullaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

jatkossa tarjoamaan myös mahdollisuus itsepalveluasointiin. Tällä hetkellä laajat aukioloajat tai mahdollisuus itsepalveluasointiin on vain isoilla jäteasemilla Tampereen Nekalassa sekä Vuoreksessa.

Myös jäteasemien ja jätekeskusten siisteyteen, yhtenäiseen ilmeeseen ja opasteisiin tullaan kiinnittämään tulevana vuosina erityistä huomiota, jotta näillä asiointi on helppoa ja turvallista. Lisäksi jäteasemilla ja jätekeskuksissa kerättävien jätelajien valikoimaa kehitetään.

Vaarallisen jätteen vastaanotto

Vaaralliset jätteet ovat käytöstä poistettuja aineita tai esineitä, jotka voivat aiheuttaa jo pieninä määrinä erityistä vaaraa tai haittaa ihmisille ja ympäristölle. Vaarallisia jätteitä voidaan ottaa vastaan vain valvotuissa vastaanottopaikoissa. Jäteasemaverkoston kehittäminen vaikuttaa osaltaan myös vaarallisten jätteiden vastaanottoon, koska vastaanotto on järjestetty kiinteillä jäteasemilla, Repe, Romu & Riepu-keräyksenä sekä ns. Vartti-konteilla, joita on ainoastaan 5 kpl eri puolilla toimialuetta. Vartti-kontit ovat sijainneet Tampereella, Pirkkalassa, Ikaalisissa ja Ylöjärven Viljakalassa.

Palvelutasoluonnoksen mukaan vaarallisen jätteen vastaanotto järjestetään jatkossakin kaikille kiinteille jäteasemille, jätekeskuksiin sekä kiertävään keräykseen. Lääkejätteet otetaan vastaan toimialueen apteekeissa kuten tälläkin hetkellä. Sen sijaan yksittäisissä kunnissa sijaitsevista Vartti-konteista esitetään luovuttavan, koska niiden käyttäjämäärät ovat olleet vähäisiä, ja vaarallisten jätteiden saanto palvelun kautta on ollut hyvin pientä.

Puutarhajätteet

Kuntalaiset ovat toivoneet puutarhajätteen vastaanottoverkoston laajentamista, koska tällä hetkellä puutarhajätteen vastaanoton palvelutasossa on ollut kunnasta riippuen isojakin eroja. Puutarhajätteen vastaanotto on tällä hetkellä järjestetty Pirkanmaan Jätehuollon toimesta ainoastaan Koukkujärven ja Tarastenjärven jätekeskuksiin. Palvelutasoluonnosta koskevien kuntakeskustelujen jälkeen palvelutasossa esitetään, että Pirkanmaan Jätehuolto aloittaa koko toimialueella yhteistyön kuntien kanssa puutarhajätteen keräyksen järjestämiseksi. Tällä tavalla palvelutasoa pystytään toimialueella yhdenmukaistamaan. Lisäksi palvelutasoluonnoksessa esitetään, että maksullista risunkeräyspalvelua tarjotaan jatkossa koko kaupunkiseudun keskustaajaman alueella, kun tähän saakka palvelu on ollut tarjolla ainoastaan Tampereella ja Pirkkalassa. Palvelua voidaan tarvittaessa laajentaa myös muille alueille, jos kysyntää on.

Saostus- ja umpisäiliölietteet

Saostus- ja umpisäiliölietteiden palvelutasomuutokset koskevat erityisesti viestinnän parantamista, hinnoittelun kehittämistä ja säiliöiden tyhjennyksiin liittyvien lisäpalvelujen toteuttamisen selvittämistä. Saostus- ja umpisäiliölietteiden osalta kuntalaiset ovat erityisesti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

toivoneet etukäteisilmoitusta tulossa olevasta lietesäiliön tyhjennyksestä, jotta tyhjennys sujuisi ongelmitta. Palvelutasoluonnoksessa sitoudutaankin parantamaan tiedonkulkua asiakkaalle lietetyhjennyksiä koskien. Asiakkaalle tullaan ilmoittamaan etukäteen tulossa olevasta lietesäiliön tyhjennyksestä, minkä lisäksi asiakasta tiedotetaan jatkossa myös tekstiviestitse siitä, jos lietesäiliön tyhjennys ei ole onnistunut. Säiliöiden tyhjennysten hinnoittelua tullaan myös kehittämään, minkä lisäksi tullaan selvittämään mahdollisuutta tarjota säiliöiden tyhjennysten yhteydessä esimerkiksi huoltopalveluja.

Jätteen synnyn ehkäisyyn liittyvät palvelut

Jätteen synnyn ehkäisyyn liittyvät palvelut pitävät sisällään mm. erilaisia palveluita, tapahtumia ja viestintää, jotka kannustavat jätteen määrän vähentämiseen ja kestäväan elämäntapaan. Näissä panostetaan erityisesti uudelleenkäyttöön soveltuvien tavaroiden kierron edistämiseen. Tätä toteutetaan erilaisin kokeiluina.

Jätehuollon viranomaispalvelut

Jätehuollon viranomaispalvelut kattavat pääasiassa jätehuoltoviranomaisen eli alueellisen jätehuoltolautakunnan toiminnan. Palvelutasossa on asetettu tavoitteita mm. hakemusten, ilmoitusten ja asiakkaiden yhteydenottojen käsittelyaikaa koskien. Monelta osin nykyinen viranomaispalvelujen palvelutaso sitoudutaan ylläpitämään, mutta parannuksia on myös luvassa mm. ilmoitusten ja asiakkaiden yhteydenottojen käsittelyn nopeutta koskien.

Jätehuoltoviranomaisen toiminnan ohella palvelutasoon on myös asetettu kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten toimintaa koskeva tavoite siitä, että jätehuollon valvonta toteutuisi toimialueen kunnissa yhdenmukaisesti. Tähän pyritään sillä, että valvovien viranomaisten kesken luotaisiin yhteiset käytänteet kunnan järjestämään jätehuoltoon koskevaan jätehuollon valvontaan. Näin pyritäisiin edistämään kuntalaisten tasavertaista kohtelua koko toimialueella kunnasta riippumatta.

Jätehuollon palvelutason voimassaolo ja sen toteutumisen seuranta

Jätehuollon palvelutason on tarkoitus kattaa vuodet 2025–2029. Palvelutason käytännön toteuttamisesta vastaa pääasiassa Pirkanmaan Jätehuolto Oy. Viranomaispalvelujen osalta pääasiallinen vastuu on alueellisella jätehuoltolautakunnalla. Jätehuollon palvelutason toteutumista on tarkoitus seurata jäteyhtiön vuosittaisilla toimintasuunnitelmissa sekä kuntien kanssa pidettävissä jätehuollon kehittämispalaverissa. Myös asiakaskokemuksen mittaamisesta on tarkoitus tehdä tulevaisuudessa jatkuvaa.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Toimialueen kunnat, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset,
Pirkanmaan ELY-keskus, Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy, Suomen
pakkaustuottajat Oy, Sumi Oy, Jonna Wahlroos, Kirsi Nevala, Jani
Suoniemi, Kuulutus

Liitteet

- 1 Liite 1 Jätela 2.10.2024 Luonnos jätehuollon palvelutasoksi vuoteen 2029
- 2 Liite 2 Jätela 2.10.2024 Esitettyjen muutosten vaikutusten arviointi
- 3 Liite 3 Jätela 2.10.2024 Kuulutus luonnoksesta jätehuollon palvelutasoksi_
- 4 Liite 4 Jätela 2.10.2024 Lausuntopyyntö luonnoksesta jätehuollon palvelutasoksi

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 17.12.2024 kaupungin internetsivuilla
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 16.12.2024

Tampere
16.12.2024

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§55

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)